

Paula Gamus

Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Studenckich Kół Naukowych pt. "Biblioteka jako przedmiot badań" (Łódź, 14 maja 2012 r.)

Acta Universitatis Lodzensis. Folia Librorum 17, 267-270

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Paula Gamus¹

**SPRAWOZDANIE Z OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI
STUDENCKICH KÓŁ NAUKOWYCH PT.
BIBLIOTEKA JAKO PRZEDMIOT BADAŃ NAUKOWYCH
(ŁÓDŹ, 14 MAJA 2012 R.)**

Ważną rolę w życiu studentów odgrywiają koła naukowe, które stwarzają im możliwość doskonalenia umiejętności badawczych i komunikacji interpersonalnych, co może skutkować lepszym przygotowaniem do wykonywania zawodu.

Studenckie Koło Naukowe Bibliotekoznawców UŁ istnieje od 2000 roku. Założenia programowe mówią o pogłębianiu wiedzy z zakresu bibliologii, bibliotekoznawstwa i informacji naukowej, prowadzeniu prac badawczych i publikowaniu ich wyników, poszerzaniu horyzontów oraz rozwijaniu kreatywnego myślenia. Członkowie koła aktywnie realizują różnego typu inicjatywy badawcze, a pozyskane wyniki publikowane są w materiałach pokonferencyjnych, bądź w różnego rodzaju periodykach. Studenci bibliotekoznawstwa z UŁ szczególnie chętnie korzystają z możliwości zamieszczania swoich tekstów na łamach „Niezycielnej Sygnatury”, czasopisma założonego w 2005 roku przez członków SKNB UŁ. Niemalże co roku przy pomocy wykładowców udaje się zaplanować chociaż jeden wyjazd naukowy, którego głównym celem jest poznawanie ważniejszych obiektów i zbiorów bibliotecznych. Niezwykle istotne dla członków koła są też konferencje, których sami są organizatorami, gdyż dają one możliwość sprawdzenia się w realizowaniu samodzielnych projektów². W trakcie 12 lat istnienia SKNB UŁ

¹ Uniwersytet Łódzki.

² J. Ladorucki, *Koło naukowe jako szkoła twórczego działania*, w: *Historia i współczesność badań bibliologicznych*, Łódź 2007, s. 185-190 oraz tenże, *Studenckie Koło Naukowe Bibliotekoznawców Uniwersytetu Łódzkiego w latach 2000-2008*, w: *Tradycyjne i nowoczesne bibliotekarstwo w oczach studentów informacji naukowej i bibliotekoznawstwa*, red. J. Ladorucki i R. Malesa, Kraków [2009], s. 11-20.

zaaranżowało cztery takie spotkania, uczestniczyli w nich studenci z uczelni z całej Polski³.

W trakcie ostatniej czwartej konferencji pt.: *Biblioteka jako przedmiot badań*⁴ łódzcy studenci bibliotekoznawstwa mieli przyjemność gościć prelegentów m.in. z Uniwersytetów Wrocławskiego, Jagiellońskiego, Warszawskiego, Śląskiego, Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Celem spotkania podobnie jak poprzednio, było stworzenie warunków do nawiązania nowych znajomości i oczywiście chęć kreatywnego poszerzenia wiedzy uczestników spotkania.

Konferencję otworzyła dr hab. Mariola Antczak – adiunkt w Katedrze Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej UŁ. Po przywitaniu przybyłych

³ Spotkania naukowe zorganizowane przez SKNB UŁ do 2012 roku: 2007 - *Biblioteka: obiekt - idea. Wczoraj, dziś, jutro*; 2008 - *Zawód: bibliotekarz. Wizje, strategie, koncepcje*; 2009 - *Profesjonalna biblioteka: wokół zagadnień obsługi użytkowników*; 2011 – *Biblioteka jako przedmiot badań*.

⁴ Na konferencji wygłoszono następujące referaty: **dr Jacek Ladorucki**: *Budowanie relacji mistrz-uczeń. O znaczeniu mistrzostwa w misji współczesnego uniwersytetu i działalności kół naukowych*; **dr Grzegorz Czapnik**: *Bibliomining: o zastosowaniu eksploracji danych w badaniach bibliotek*; **mgr Izabela Olejnik**: *Miejsce i funkcja biblioteki żydowskiej w XXI wieku na przykładzie Biblioteki Medema w Paryżu*; **mgr Joanna Stawińska**: *Wykorzystanie pracy i doświadczenia bibliotekarza zatrudnionego w Dziale Zbiorów Specjalnych w badaniach naukowych*; **mgr Zbigniew Gruszka**: *Badania prasy bibliotekarskiej – dokonania i perspektywy badawcze*; **Joanna Polok, Ewa Poloczek**: *Biblioteka domowa jako przedmiot badań – problemy, metody, perspektywy*; **Paulina Piekarska, Magdalena Paul**: *Idealna biblioteka uniwersytecka na podstawie badań oczekiwań studentów UW*; **Agnieszka Lipiec**: *Czytelnictwo mangi na podstawie badań przeprowadzonych w Gimnazjum nr 4 w Starachowicach*; **Olga Konatowska-Ciszek**: *Najmłodszy użytkownicy bibliotek. Ich potrzeby i oczekiwania*; **Magdalena Józefiak**: *Zbiory Zakładu Narodowego im. Ossolińskich w zasobach cyfrowych – przełom dla badań?*; **Jolanta Wnęk**: *Polskie budownictwo biblioteczne – biblioteki publiczne*; **Justyna Mucha**: *Pracownik PR w bibliotekach uczelni technicznych*; **Patrycja Gołąbek**: *Marketing i promocja w bibliotekach publicznych*; **Paulina Pietraszak, Karolina Piasnik**: *Serwis www biblioteki jako narzędzie PR*; **Krzysztof Kwiecień**: *Rola Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie w aktywizacji osób starszych*; **Ewelina Makowska**: *Jak oni to robią? – czyli marketing biblioteczny po nordycku*; **Paweł Borettini**: *Czy koła naukowe przygotowują do wykonywania zawodu? Przykład Studenckiego Koła Naukowego Bibliotekoznawców Uniwersytetu Łódzkiego*; **Natalia Dziadosz**: *Zestawienie nowoczesnej architektury oraz wnętrza bibliotek w Krakowie i wprowadzone modernizacje*; **Katarzyna Krakus, Martyna Augustyniak**: *Czytelnictwo czasopism fachowych wśród pracowników wybranych łódzkich bibliotek publicznych i naukowych*; **Paula Gamus, Milena Grzelka**: *Powieść historyczna w zasobach polskich bibliotek cyfrowych*.

gości zarysowała w skrócie problematykę oraz planowany przebieg konferencji. Całość obrad podzielono na cztery sesje, a w każdej ustalono po pięciu referentów. W sesji pierwszej swoje wystąpienia zaprezentowali wykładowcy oraz absolwenci KBiN UŁ. W sesji drugiej referaty wygłosili studenci z Katowic, Warszawy oraz Wrocławia. Trzecia sesja w całości przypadła gościom z Krakowa, natomiast na sam koniec, mając na względzie dobro naszych przyjezdnych kolegów, wystąpili organizatorzy konferencji, czyli członkowie Studenckiego Koła Naukowego Bibliotekoznawców UŁ.

Sesję pierwszą rozpoczął dr Jacek Ladorucki, który zatytułował swoją prelekcję: *Budowanie relacji mistrz-uczeń. O znaczeniu mistrzostwa w misji i działalności kół naukowych*. W referacie uwagę poświęcono studentom i ich działalności w studenckich kołach naukowych oraz roli, jaką odgrywają wykładowcy w kreowaniu zainteresowań i pasji swoich uczniów. Zdaniem dr. Ladoruckiego każdy ambitny student, pragnący się samorealizować, powinien mieć własnego „mentora”, który będzie stanowił dlań przykład i pewnego rodzaju podporę. To wystąpienie było prawdopodobnie najciekawszym z całej pierwszej sesji, a na pewno wywołało poruszenie wśród zgromadzonych dając powód do zastanowienia się nad tym, czy oni sami trafili już na swojego mistrza.

Po krótkiej przerwie uczestników zaproszono na kolejne wystąpienia. Tym razem prelegenci skupili się na problemie potrzeb użytkowników różnych typów bibliotek. Ciekawy referat wygłosiła Olga Konatowska-Ciszek, studentka z Uniwersytetu Wrocławskiego. Tematem wystąpienia byli *Najmłodszy użytkownicy bibliotek. Ich potrzeby i oczekiwania*. Prelegentka w swoich badaniach zwróciła szczególną uwagę na to, ile dzieci i w jakim wieku korzysta z usług bibliotecznych. Okazało się, że zarówno dzieci najmłodsze jak i nastolatki chętnie uczęszczają do bibliotek. Różnica dotyczy jedynie celowości. Młodzi chłopcy najczęściej korzystają ze sprzętu komputerowego, zaś maluchy przyprawdane przez rodziców skupiają swoją uwagę na zabawkach i kolorowych książeczkach. Autorka wystąpienia podkreśliła, że niezwykle ważne jest, aby w bibliotekach znajdowały się specjalnie zorganizowane i dostosowane do potrzeb użytkowników w różnym wieku miejsca, w których każde dziecko znajdzie coś, co go zainteresuje. Tematyka kontaktów młodych ludzi z literaturą jest obecnie często poruszana przez naukowców⁵ i studentów⁶.

⁵ Zob. np.: Z. Zasacka, *Czytanie dla przyjemności – Podobieństwa i dystanse wśród nastolatków*, w: *Czas wolny*, red. D. Mroczkowska, Warszawa 2011, s. 151-170.

⁶ Olga Konatowska-Ciszek 23 kwietnia 2012 roku w Bydgoszczy na konferencji pt. „Kondycja książki w elektronicznym świecie” wygłosiła referat dotyczący książek dla dzieci: *Dzieci w sieci, czyli o zasobach literatury dziecięcej w bibliotekach cyfrowych*.

Kolejna sesja zdominowana przez referentów z uczelni krakowskich dotyczyła przede wszystkim kontaktów biblioteki z otoczeniem i jej użytkownikami. Szczególnie ciekawe okazało się wystąpienie Krzysztofa Kwietnia z Uniwersytetu Pedagogicznego. Prelegent skupił się na *Roli Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie w aktywizacji osób starszych*. Autor zaznaczył, że biblioteki powoli zaczynają być miejscem przyjaznym do spędzania wolnego czasu przez osoby starsze. Biblioteka w Krakowie przygotowuje różnego rodzaju projekty z myślą o osobach starszych, m.in.: gry i zabawy, zajęcia z obsługi komputera, wyjazdy czy występy wokalne zespołu „Szkoła@ktywnego Seniora”. Referat podkreślił, że wiele bibliotek dokłada wszelkich starań, aby sprostać potrzebom młodych użytkowników, zapominając jednocześnie o osobach starszych, którym często brakuje intelektualnych rozrywek.

W ostatniej, czwartej sesji ciekawie zaprezentowała swój referat Ewelina Makowska z Uniwersytetu Łódzkiego. W wystąpieniu *Jak oni to robią? – czyli marketing biblioteczny po nordycku* autorka przedstawiła kilka interesujących rozwiązań stosowanych w bibliotekach fińskich. Techniki marketingowe wprowadzone w tamtejszych bibliotekach mają na celu zachęcić użytkowników do częstszego korzystania z ich usług. Poza tradycyjnymi metodami, które według autorki w Polsce ciągle są niedoceniane, jak np. niestandardowe ustawienie regałów, kreatywni i entuzjastycznie nastawieni do wykonywanego zawodu bibliotekarze, prelegentka wskazała również na inne ciekawe formy autoreklamy, np. tworzenie przez bibliotekarzy własnego „kanału” telewizji internetowej. Autorka na koniec wystąpienia stwierdziła, iż polskie biblioteki stać na podobnego typu inicjatywy i należałoby takowe zastosować dla dobra użytkowników i samych bibliotekarzy.

Konferencja z 14 maja 2012 r. uświadomiła przyszłym bibliotekarzom, iż obecnie w bibliotekach znaczącą rolę odgrywają nowoczesne rozwiązania, intermedialność, ciekawe projekty wewnątrz oraz użytkownicy w każdym wieku. Każda z sesji zakończona była dyskusją, co pozwoliło doprecyzować kwestie niejasne i z pewnością uświadomiło niejednego nowego problem badawczy. Studenckie konferencje dają możliwość do przełamania pewnych barier w kontaktach interpersonalnych, są też okazją do stawiania pierwszych kroków w naukowym świecie, czemu również będzie służyć opublikowanie materiałów z konferencji.